

не щѣ вы свѣтъ вече както въ предныѣ нощѣти. *Сб. 117.* Иди лѣто! Та донеси Длаги нощи Сжсъ сѣдѣнки Сжсъ прѣдѣнки. *Кн. 237.* **Лека ноцъ** покойной ноци; *ответъ:* **Ваша по-лека:** Азъ отхождамъ да си лѣгна, а тебе легка ноцъ. *Л. Д. 1869 р. 218.* Легка ви ноцъ! прощавайте какини, послѣ малко пакъ щѣмъ ви до! *Пк. 90.* **Цѣла ноцъ, сж ноцъ,** всю ноцъ: Що толкозъ си милваш булчето? Цѣла ноцъ ѣ играла С твоите девет шегъри. *Д. 43, 55—57.* 'Сж ноцъ седело моето войникъ, Киски китело, бисеръ низало. *М. 342.* **На ноцъ, на ноцъ,** каждую ноцъ: Рушнала се чюма руманлія, На день бие двесте и дваесе, На ноцъ бие триста и триесе. *Ч. 340.* На ноцъ любить п' една малка мома, Ми 'и любить и ми 'и загубить. *М. 88.* **Прѣз-ноцъ,** среди ноци, ночью: Ази си не щѣ Стоян джеленин, Че Коѣ през ноц доходи Та менѣ глава отрезва. *Д. 35, 33—35.* Утишмъ (плжхътъ) призь нуштъ. *Ч. 251.* **Срѣдъ (посрѣдъ) ноцъ,** въ полночь: Токо ѣ било сред ноц Сред ноц полунощ. *Д. 35, 80—81.* На полиъ ноцъ (*въ полночь*) предъ Божики до разденвеніе децата ходатъ со коледачки (стапови). *М. р. 521.*

Нравъ с. м. нравъ: Ето неговътъ нравъ (*Voilà son air*), изъ найнапредъ развлеченъ и припазливъ, а послѣ пълентъ отъ живость и пріятность. *Т. 153.*

Нужба (*Макед.*) с. ж. нужда: Що те тебе нужда дотерала, Коня конмъ рано во недели. *М. 60, 65.* Що те тебе нужда натерало, Незнаено, уще не видено. *ib. ср. М. 84, 123.*

Нужда с. ж. 1) нужда, потребность: Защо ти ѣ пушката? — Нужда ради. — „Ами отъ тая нужда що трѣба повече?“ *Кн. 46.* Смъртта отне го отъ насъ тогава, когато му имахме наймного нуждата. *Пс. 9—10, р. 8.* 2) естественная потребность: Научи дѣтето си всякой день както въ опрѣдѣлено врѣмя да яде, така и нуждѣтъ да си извършва. *Л. Д. 1869 р. 102.*

Нуждаѣ са Нуждавамъ са *м. дл. возвр.* нуждаюсь: Белгия Холландия са нуждаатъ за ржъ. *Л. Д. 1875 р. 80.*

Нужденъ *пр.* необходимый: Занаяте, които бѣхъ имъ по-нуждны за въ селото. *Л. Д. 1869 р. 131.* Ке ви речамъ една нужна реча. *М. 55.*

Нума Нумъ *формы вин. пад. мѣст. 3-го лица ж. р.:* Гу и нумъ или *нума* *винителенъ пад. единственно число отъ мѣстоимението она, на мѣсто ѣ, неж:* Не гу доведуй, Петре ле, я кѣ гу нума отрую. *Пс 11—12 р. 171.* Пойде мома на студена вода, пойде момче сжс коня по нума. *ib. 178.* (*Въ Кратовскомъ говорѣ*).

Нумеро с. с. номеръ: По онаѣ годинѣ срѣщамъ ся съ единъ нашъ трговецъ отъ прьво нумеро. *Л. Д. 1869 р. 181.*

Нунко (*Макед.*) с. м. обращеніе къ куму: О ти нунко, Дели Марко!